



Protokoll 7/2025

Fört vid Hägersten-Älvsjö pensionärsråds sammanträde
onsdagen den 20 augusti 2025 kl. 10:30-12:00, Telefonvägen
30

Ledamöter

Irene Svensson, SPF
Katrín Wicén, PRO
Ann-Marie Strömberg, SPF
Peter Viberg, PRO
Inga Lundvall, SKPF

Ersättare

Torbjörn Sundsgård, SPF
Ing-Britt Falk, PRO
Håkan Jarmar, SPF
Pia Delehag, PRO
Eva Silfvander, SPF

Övriga närvarande

Malin Hedberg, Områdeschef Beställare
Hedvig Perjus, Behandlare Relationsvårdscentrum Sydväst
Annelie Johansson Sekreterare

Justerare

Irene Svensson (SPF), Katrín Wicén (PRO)

Datum för justering

2024-08-22

Paragraf

§§1-7

Sekreterare

Annelie Johansson

§ 1**Sammanträdets öppnande och godkännande av dagordningen**

Ordförande öppnar mötet och dagordningen godkändes.

Medlemmarnas organisationstillhörighet samt närvaro:

Närvarande medlemmar:

Irene Svensson, SPF
Katrín Wicén, PRO
Ann-Marie Strömberg, SPF
Peter Viberg, PRO
Inga Lundvall, SKPF

Ersättare:

Torbjörn Sundsgård, SPF
Ing-Britt Falk, PRO
Håkan Jarmar, SPF
Pia Delehag, PRO
Eva Silfvander, SPF

Förhindrade:**§ 2****Val av justerare**

Irene Svensson (SPF) och Katrin Wicén (PRO) valdes att justera dagens protokoll. Justering av protokollet sker 22 augusti via mejl.

§ 3**Tema Relationsvåldscentrum**

Hedvig Perjus, Behandlare på Relationsvåldscentrum Sydväst informerar:

I staden finns fyra Relationsvåldscentrum (RVC). RVC Sydväst ansvarar för stadsdelarna Skärholmen och Hägersten-Älvsjö.

RVC är uppdelat i två delar:

1. Myndighetsutövning, som hanterar mottagning och utredning. Här arbetar socialsekreterare.
2. Behandling, där behandlare erbjuder olika former av stödinsatser.

RVC vänder sig till flera målgrupper:

- Personer som är utsatta för eller utövar våld i nära relation.
- Personer som är utsatta för hedersrelaterat våld.
- Barn som upplevt våld i hemmet.

- Personer som lever i prostitution eller säljer sex mot ersättning, människor utsatta för människohandel eller sexuellt våld.

Stödet från RVC kan innefatta allt från stödsamtal till skyddat boende. Insatserna pågår ofta i upp till ett år, men kan vid behov vara längre.

Målgrupperna är komplexa och varierar i både ålder och livssituation. Särskilt bland äldre finns ett stort mörkertal. Äldre kan vara särskilt utsatta eftersom de ofta är beroende av närstående för vård och omsorg men även i beroendeställning när de har insatser från hemtjänsten eller bor på ett vård och omsorgsboende. Detta beroende kan göra det svårare att berätta om våld eller att lämna en våldsam relation. Många äldre själva identifierar inte det de utsätts för som våld – särskilt när det handlar om ekonomisk kontroll eller försummelse.

När en person har en demenssjukdom kan våld i nära relation ta sig särskilda uttryck. Demens kan leda till förändrade beteenden som, aggressivitet eller bristande impulskontroll, vilket i vissa fall kan innebära att den demenssjuka oavsiktligt utsätter en närstående för våld. Samtidigt kan en anhörig som vårdar en person med demens bli så trött, stressad och överbelastad att det kan innebära att personen i frustration eller utmattning agerar aggressivt eller brister i omsorgen. Även om våldet inte alltid sker med avsikt, behöver det tas på allvar och både den sjuka och den närstående kan behöva stöd och avlastning.

Därför är det viktigt att fortsätta arbetet med att identifiera äldre som är utsatta för våld. Beställarenheten ställer regelbundet de så kallade FREDA-kortfrågorna.

§ 4

Aktuell information från förvaltningen

Malin Hedberg, Områdeschef Beställare informerade om:

- Ivos tillsyn

Äldreomsorgen har genomfört en organisationsförändring i samband med införandet av en ny chefsstruktur. Detta har resulterat i att två nya enheter har bildats, som vardera kommer att ledas av en egen enhetschef: HSL Sjuksköterskor och HSL Rehab.

- Nya socialtjänstlagen

Den nya lagstiftningen trädde i kraft den 1 juli och stora förändringen i nuläget är nya paragrafer och nya begrepp. Exempelvis talar man nu om beviljade insatser enligt 11 kap. 1 § SoL i stället för beviljat bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL.

Arbetet med att implementera lagen pågår fortsatt. Bland annat ses det över vilka ytterligare insatser som kan klassas som icke behovsprövade, utöver dem som redan identifierats.

Äldreomsorgen erbjuder idag följande icke behovsprövade insatser:

Hälsofrämjande samtal

Samtalsgrupp för äldre som upplever ofrivillig ensamhet

Samtalsgrupp för personer med nydiagnostiserad demens eller kognitiv svikt – pågår just nu rekrytering av personal som ska leda dessa grupper.

Beställarenheten Äldre har även rekryterat en äldrelots, vars uppdrag är att vara ute i på fältet där äldre vistas, exempelvis vid Pensionärstisdagen på Coop, Seniorhälsa samt i samverkan med vårdcentraler och pensionärsföreningar. Äldrelotsen kommer också att bjudas in till pensionärsrådet framöver.

§ 5

Anmälan av protokoll

Stadsdelsnämndens sammanträde 12 juni 2025

Pensionärsrådet hade inga synpunkter och lade protokollet till handlingarna.

KPR:s sammanträde 3 juni 2025

Pensionärsrådet hade inga synpunkter och lade protokollet till handlingarna.

Pensionärsrådets sammanträde 4 juni 2025

Pensionärsrådet hade inga synpunkter och lade protokollet till handlingarna.

§ 6

Ärenden till Stadsdelsnämnden

Ärende 15 Sexualbrott mot äldre inom hemtjänsten

Pensionärsrådet anser att det är positivt att äldreomsorgen har möjlighet att ta del av utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar. Samtidigt vill rådet uppmärksamma att ett sådant utdrag enbart visar om personen har en fällande dom – det inkluderar alltså inte anmälningar som inte lett till åtal eller dom. Därför understryker rådet vikten av en noggrann referenstagning vid rekrytering, samt att arbetsgivaren följer upp personal när det inkommer anmälningar under pågående anställning.

Detta innebär ett stort ansvar för chefer, särskilt inom hemtjänsten där personal ofta arbetar ensamma i brukares hem. Frågan är prioriterad av rådet och kommer att lyftas vidare vid kommande möte med politiken.

Ärende 25 Månadsrapporter

Pensionärsrådet har med stigande förvåning åsett hur ekonomin, och därmed resursfördelningen, inom stadsdelen utvecklats under åtminstone de senaste åren. För att belysa våra synpunkter vill rådet ur förvaltningens månadsrapport för juli 2025 peka på att ett överskott inom Äldreomsorgen på 50 mnkr finansierar det stora underskottet på 46 mnkr på individ- och familjeomsorg. Ungefär så har det sett ut i varje fall det senaste året. Den största delen av underskottet gäller orosanmälningar och placering av barn och ungdom. Överskottet på äldreomsorgen beskrivs av förvaltningen i första hand som "reserverade medel för underskottstäckning" även om det också nämns att prognostiserad efterfrågan på placeringar är lägre än budgeterat första delen av 2025.

Det är enligt rådets mening tydligt att medel avsedda för äldres vård och omsorg används till vård av barn och ungdom som hamnat på glid i samhället - eftersom det i praktiken är det områdets underskott som täcks med äldreomsorgens planerade medel.

Pensionärsrådet tycker att man nu kommit till den punkt då rådet måste ifrågasätta fördelningen av stadsdelsförvaltningens resurser. Rådet kan, enligt vår mening, inte använda äldreomsorgens budget som ett slags buffert för att klara av samhällets behov att finansiera kostnaderna för unga människor med problem. I stället ser rådet för vår del många angelägna hål att stoppa pengarna i för att säkerställa en bättre kvalitet och högre möjlig volym i äldreomsorgen. 50 mnkr ytterligare skulle utan tvivel medge klara möjligheter till förbättringar.

Pensionärsrådet hemställer att stadsdelsnämnden beaktar det rådet säger ovan i sina kommande budgetar och andra planeringsdokument.

§ 7

Övriga frågor

Pensionärsrådet har övriga frågor som de vill ha svar på vid kommande sammanträden:

Rådet önskar få information om hur äldreomsorgen agerar när personer folkbokförda i stadsdelen ansöker om hemtjänst i fritidsboenden i andra kommuner?

Rådet inväntar fortfarande återkoppling på sin tidigare fråga om att få en avrapportering gällande hur möjligheten till utevistelse har tillgodosetts för äldre under sommarperioden.

Rådet inväntar även återkoppling på sin tidigare fråga om tillgången till skyddsrum inom stadsdelsområdet.

Nästa sammanträde är 17 september kl. 10:30